ZAMAN 25 HAZİRAN 2005 CUMARTESİ SAYI: 133 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR www.zaman.com.tr/ailem

ailem

SEVGİ, SAYGI, ANLAYIŞ 50 YILIN SIRRI

Dicle®
giyim
www.diclegiyim.com

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

25 HAZİRAN 2005 CUMARTESİ SAYI: 133

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Ali Budak
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak fotoğrafı	Mehmet Demirci
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibi Temsilcisi	Yakup Akalın
Reklam Koordinatörü	Yakup Şimşek
Yayın Türü	Yaygın Süreli

Çobançeşme Mh. Kalender Sk. No: 21. 34196 Yenibosna-İstanbul Tel: 0212 639 34 50 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://www.zaman.com.tr/ailem
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Sigara içenler kötü kokuya bir çözüm bulmalı!

Orta sona giderken tanışmıştı onunla. Arkadaşlarından, kaynağını çözemediği; ama içini de burkan bir koku geliyordu. Her seferinde "Ne ola ki?" diye düşünüyor; fakat bir türlü soramıyordu. Bu kokunun yıllar sonra tütün kokusu olduğunu anlayacaktı. Hayatı boyunca bir tek sigara bile içmemiş biri olarak, eline sigara paketi almaya çekinirdi. Şık giyimli beylerin ve hanımların arkalarında bıraktıkları ağır tütün kokusunun onların itibarlarına leke sürdüğünü düşünürdü.

Fatih Bey, sigara ikram edenlere, "Ben sigara içmiyorum. Ama bazen içmek istemesem bile bana zorla içiriyorlar." diyordu. Çoğu arkadaşı da buna, "Yok canım daha neler! Kimse senin ağzına zorla sigara yakıp koyamaz." cevabını veriyordu. Fatih Bey ise buna karşılık şunları söylüyordu:

"Tabii ki kimse bana zorla sigara yakıp içmemi istemiyor. Ama ben içmiyorum desem de, onlar bir güzel sigaralarını yakıp, benim yanımda havaya sigaralarını üfleyebiliyorlar. Düşünsenize 15 metrekarelik bir odada üç kişinin sigara içtiğini... Ben de onlar kadar sigara dumanı solumak zorunda kalıyorum."

Eşi ve çocuklarıyla bir yerlere gitseler, çocukların bazen midelerinin bulandığını görüyordu. İlk önceleri buna bir mana verememişti. Sonra bunun sebebinin aşırı sigara içilmiş mekanların baskın tütün kokularının olduğunu fark etti. Çoğu zaman buna bir çözüm de bulamadı.

Minibüs, belediye otobüsü gibi toplu ulaşım araçlarında en çok sıkıntısını yaşadığı şeylerden biri, sigara içen 3-4 kişinin arasında kalmaktı. Hep, "Bu ağır kokuya nasıl tahammül ediyorlar?" diye düşünüyordu. Bazen muzip yanı ortaya çıkıyor, çok farklı bir koku sürüp yolculuk yapmaya karar veriyordu. Bunu denemek de istedi. Bir gün arkadaşlarıyla beraber bir yere gideceklerdi. Ağır bir kokuyu biraz fazlaca sürdü. Arkadaşları arabayla kendisini evden alıp yola koyulmuşlardı. Koku gerçekten ağırdı. Herkes camını açma teşebbüsünde bulundu. "Hava soğuk camı niye açıyorsunuz?" derken gülmemek için zor tutuyordu kendini. Birisi dayanamadı ve, "Fatih bu ne koku böyle. Aman Allah'ım!" dedi. Fatih Bey ise "Ben yıllardır sizin üzerinizde o hoş olmayan kokuya dayanıyorum ya! Bunun bana ne kadar zor ve meşakkatli olduğunu göstermek için bu ağır esansı sürdüm." dedi.

Ceketlere sinen o nahoşluktan da öte, kahvede kül tablasını koklamış elbiselerin yanına yaklaşmak ne mümkün. Fatih Bey, çevrelerine kötü kokuyla rahatsızlık vermenin önüne nasıl geçileceğini düşünüyor; ama bir çözüm bulamıyordu. Çünkü sigara tiryakileri fırsat buldukları her yerde özgürce sigara tüttürüyor; sigara içmeyenler ise her yerde (bu açık havada da olsa) sigara dumanının tacizi altında kalıyordu.

Otobüs durağında rüzgarın geliş açısını hesap etmeye çalışan insanlara rastlarsanız, size arkasını dönen, yanınızdan kaçmaya çalışanları hissederseniz; bilin ki onlar sizin üzerinize sinmiş ağır tütün kokusundan ve çevreye savurduğunuz sigara dumanından kaçıyorlardır.

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

مَنْ حَجَّ لِلّهِ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ

Men hacce felem yerfüs velem yefsuk racea keyevmi veledethu ümmühû

Kim Allah rızasını kazanmak için hac yapar da, kötü söz söylemezse -kul hakları hariç- (memleketine) annesinden doğduğu gün gibi (günahsız ve temiz) olarak döner. (Buhari, Hacc, 4)

Cuma günü ne yapmalı?

Şartlarını taşıyan her Müslüman'ın, bu günde camiye gelerek cuma namazını eda etmesi farzdır. Cuma Sûresi'nin 9. ayeti kerimesinde Yüce Allah (cc) mealen "Ey iman edenler, cuma günü, namaza çağrıldığınız zaman, hemen Allah'ın zikrine (namaza) koşun. Alışverişi bırakın, böyle yapmanız sizin için daha hayırlıdır." buyuruyor.

Peygamber'imiz (sas), Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye hicret ederken, Ranuna denilen mevkiye geldiğinde, ilk cuma namazını kıldırmış ve okuduğu ilk cuma hutbesinde; "Bundan böyle her cuma günü cuma namazı kılmak ümmetim üzerine farz kılınmıştır." buyurmuşlardır. Cuma gününün fazileti hakkında da "Güneşin doğduğu günlerin en hayırlısı cuma günüdür." buyurmuştur. (Sünen-i Tirmizi Terc. c. 1, s. 487)

Cuma Namazı, büyük camilerde cemaatle birlikte kılınabilen bir namazdır ve mazeretsiz üç hafta üst üste terk edilmesi büyük bir günahtır. Cuma günlerinde her Müslüman; mümkünse boy abdesti almalı, temiz elbiselerini giymeli, güzel kokular sürünmeli ve camiye erken gelmelidir. Vaaz ve hutbeyi dikkatle dinleyerek istifade etmeye çalışmalı ve huşu içerisinde cuma namazını kılmalıdır.

Cuma, mü'minleri kaynaştırır

Cuma namazı, Müslümanların kaynaşmalarını sağlaması açısından, büyük önem arz etmektedir. Bu namaz sayesinde, zengin-fakir, amir-memur, işçi-işveren, güçlü-güçsüz, genç-ihtiyar aynı safta yer alırlar. Böylece Yüce Allah'ın huzurunda; herkesin eşit olduğu gerçeği tezahür eder. Cuma saati; kılınan namazı ile, duaların kabul edileceği mübarek saatiyle; mü'minleri aydınlatan vaaz ve hutbesiyle ve daha nice maddi ve manevi güzellikleri ile, Müslümanlar için müstesna bir gündür. Müslümanlar olarak bu mübarek cuma gününe özel önem vermeliyiz. Bunca güzelliğin ve bereketin kendisinde toplandığı Cuma Namazı'na iştirak etmek için, azami gayret sarf etmeli, bu hususta büyük bir titizlik göstermeliyiz.

Son nefesinizden emin misiniz?

Hz. Peygamber son nefeslerinde mübarek elini yukarı kaldırdı ve "Ya Rabbî, beni sevdiğin mukarreb meleklerine ve has kullarına kat" buyurdu ve bu hal, ruhu kabzedilip mübarek elleri yana düşünceye kadar devam etti.

Hz. Ebu Bekir, "Ölüm sarhoşluğu gerçekten gelir. Ey insan! İşte bu senin öteden beri korkup kaçtığın şeydir." (Kaf Sûresi, 19) ayetini okudu ve birkaç defa tekrar etti. Hz. Ömer şöyle diyordu: "Eğer Rabb'im merhamet etmezse, yazık oldu bana!" Yanındakiler, onun bazı iyiliklerini hatırlatarak teselli etmeye çalıştılar. O ise, "Kimi kandırmaya çalışıyorsunuz? Allah'a yemin ederim ki, güneşin üzerinde doğduğu her şey benim olsaydı, ölüm sonrası tehlikeleri def etmek için hepsini verirdim." dedi. Katil isyancılar, Hz. Osman'ı şehit etmek üzere evine girince, içinde bulunduğu durumu şu beyitle dile getirdi: "Görüyorum ki ölüm, ne kalbi kırık birini ve ne de ülkelere zulmeden bir zorbayı dünyada bırakmıyor. Ölüm kalenin kapıları kapalı olduğu halde halkına baskın yapar. Dağlara bile yüksek zirvelerinden gelir." Hz. Ali, yaralanınca şöyle bir beyit okudu: "Ölümle gelecek ebedî yolculuk için hazır ol. Zira şüphesiz ölüm, seni yakalar. Ölüm kuşu hayat ağacına konduğu zaman sızlanıp durma." Ebu Derdâ ölüm anında ağlamış, hanımı, "Sen Resulullah'ın arkadaşı olduğun halde ağlıyorsun, öyle mi?" diye kendisine teselli vermek isteyince, "Nasıl ağlamayayım? Hangi günahlarımla karşılaşacağımı bilemiyorum!" demiş. Hz. Ebu Hüreyre de vefat edeceği zaman ağlamış, "Niye ağlıyorsun?" diye sorulunca, "Yolun uzaklığı, azığın azlığı, sarp ve dik yokuşlar ve nihayet cennete mi, yoksa cehenneme mi konulacağım korkusu beni ağlatıyor." diye cevap vermiş.

Her Müslüman'ın dinini yaşarken uyması gereken kurallar vardır. Bilmemiz gereken bu kurallar topluluğuna "ef'âl-i mükellefîn" denir.

■ MELİHA RABİA AYDIN

Ef'âl-i mükellefîn ne demektir?

Yaratılmışların en şereflisi olan insanın; yeme, içme ve barınma gibi maddî ihtiyaçlarının yanında, inanma ve ibadet etme gibi manevi ihtiyaçları da vardır. Çünkü insan, Allah'a ibadet etmesi için yaratılmıştır. (Zariyat Sûresi: 56)

Yüce Allah (cc); her şeyi insan için var etmiş ve insana sayamayacağı kadar çok nimet vermiştir. İbadet görevini yapabilmesi, salih ameller işleyebilmesi, kötülüklerden korunabilmesi, böylece dünya ve âhiret mutluluğunu sağlayabilmesi için insana akıl, irade, vicdan, iyiyi ve kötüyü, doğruyu ve yanlışı birbirinden ayırabilecek yetenek vermiş, bununla yetinmemiş ilk insandan itibaren rehber olmak üzere peygamber ve kitaplar göndermiştir. Peygamberler, insanları iman, ibadet, takva, güzel ahlak ve iyi işler yapmaya ve günah olan söz, fiil ve davranışlardan sakınmaya davet etmişlerdir.

Her Müslüman'ın dinini yaşarken bilmesi ve uygulaması gereken bazı kurallar ve tabirler vardır ki, bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

Mükellef ne demektir?

Allah'ın (cc) emir ve yasaklarından mes'ul olan ve Allah-u Azimüşşan'ın emirlerine teslim olan kimseye denir. Büluğ çağına giren her erkek ve kız mükellef olur. Ortalama 15 yaşından itibaren yazıcı melekler artık her mükellefin yaptığı amelleri kaydetmeye başlar.

Ef'âl-i mükellefîn:

Her mükellefin, yani "âkil-baliğ olan, sorumlu olan" kimselerin mutlaka bilmesi gereken bu 8 tâbire "ef'âl-i mükellefîn" yani dini emirlerle mükellef olan kişinin bilmesi gereken fiiller, işler denilir. Bu sekiz tâbir şunlardır:

1. Farz: Yapılması kesinlikle istenen, kat'î delillerle emredilen iş ve vazifelerdir. Abdest almak, namaz kılmak, oruç tutmak gibi. Farz ikiye ayrılır:

a) Farz-ı ayn: Yerine getirilmesi her Müslüman'a ayrı ayrı borç olan, bazılarının yapmasıyla diğerlerinin üzerinden düşmeyen farzlardır. Namaz kılmak, oruç tutmak gibi.

FOTOĞRAF: AFP

Nasıl ki, dünyamız için gerekli kavramları en ince ayrıntısına kadar öğreniyoruz, aynı şekilde ahiretimizi de ihmal etmemeliyiz.

b) Farz-ı kifaye: Yerine getirilmesi her Müslüman üzerine borç olmayan farzlardır. Cenaze namazı gibi. Farz-ı kifayeyi hiç yapan olmazsa, Müslümanların hepsi birden mesul olurlar. Bazıları yaparsa, yapmayanların üzerinden de mesuliyet düşer. Farz-ı kifayenin sevabı sadece yapana aittir.

2. Vacip: Farz kadar kat'i delile dayanmakla beraber, yapılması farz gibi mecbûrî olan Allah'ın (cc) emrine denir. Vitir namazı ve bayram namazları kılmak, kurban kesmek gibi.

3. Sünnet: Farz ve vacibin dışında Peygamber Efendimiz (sas)'in bizzat yaptığı, yapın dediği veya yapılmasını hoş karşıladığı işlerdir. (Kavlî, fiilî, takrirî sünnet.) Sünnetler ikiye ayrılır:
a- Sünnet-i müekkede: Kuvvetli sünnet demektir. Vacibe yakındır. Sabah, öğle ve akşam namazlarının sünneti ve cemaatle namaz kılmak gibi. (Bunlara "Sünnet-i Hüdâ" da denir.)
b- Sünnet-i gayr-i müekkede: Sevgili Peygamberimiz'in bazen yapıp, bazen de terk ettiği sünnetlere denir. İkindi namazının sünneti ve yatsı namazının ilk sünneti gibi. (Bunlara "Sünnet-i Zevaid" denir.)

Cenab-ı Hakk'ı sevmenin "alâmeti" Peygamber Efendimiz'e tâbi olmaktır. Rabb'imiz bu hususta meâlen şöyle buyurmaktadır: "De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin." (Âl-i İmran Sûresi/ 31)

Başta namaz olmak üzere ibadetlerde Peygamber Efendimiz (sas)'i taklit etmeye çalışan, Cenab-ı Hakk'a yakın olmanın da yolunu bulmuş olur. Peygamberimiz'in, yemek, içmek, uyumak, giyinmek gibi âdâb husundaki sünnetlerini taklit edenler, âdetlerini ibadete çevirirler. O kişilerin 24 saati ibadet hükmüne geçer. Yemeleri de yürümeleri de, uyumaları da ibadet olmuş olur.

4. Müstehap: Sevilmiş olan mânasındadır. Peygamber Efendimiz (sas)'in bazen işleyip bazen terk ettikleri şeylerdir. Beş vakit namazlardan başka nafile namazlar kılmak, namazı geciktirmeden vaktinde kılmak gibi.Müstehaba "mendub" denildiği gibi, "edeb" de denir. Edebin çoğulu "Âdâb"dır.

FOTOĞRAF: AP

5. Mübah: Yapılıp yapılmaması caiz olan, sevap veya günah olmayan şeylerdir. Yemek, içmek, uyumak, oturmak gibi. Mubah fiillerin sünneti hatıra getirmeden yapılmasında ne sevap vardır, ne de günah. Yemek, içmek, uyumak gibi mubah fiilleri işlerken sünneti hatıra getirip, sünnet üzere davranılırsa o vakit sevap kazanılır. Meşru ölçüler dışına çıkılırsa günah mevzubahistir. Meselâ hayatta kalacak kadar yemek farz, ibadetleri rahatça yapacak kadar yemek sünnet, günlük işleri rahatça yapabilecek kadar yemek ise mubahtır. Aşırı yemek içmek ise "israfa" girer.

6. Haram: Allah'ın (cc) kesin olarak "yapmayın" diye emrettiği işlerdir. Bir başka ifadeyle: Kat'î olarak âyet ve hadis delilleriyle sâbit olan, yapılmaması kesinlikle emredilen ve yapılması dinen yasak olan şeylerdir. Hırsızlık yapmak, içki içmek, zina etmek, gıybet etmek, faiz almak ve vermek gibi.

Haramın hükmü: Haramın ve günahın terkinde büyük sevap vardır. İnsanı takva mertebesine çıkarır. Haramları işleyen büyük günaha girer. Haramlığı kesin olan bir şeyi helal saymak, kişiyi dinden çıkarır. Faizi, içkiyi, kumarı helal saymak gibi.

7. Mekruh: Sevilmeyen, hoş olmayan demektir. Yapılması Allah tarafından hoş görülmeyen, yapılmaması iyi olan şeylerdir.
Mekruh iki kısımdır:
a- Tahrimen mekruh: Harama yakın olan mekruhtur. Vacipleri terk etmek, ikindi namazını güneşin batma ânına kadar geciktirmek, namazda ta'dil-i erkana riâyet etmemek gibi...
b- Tenzihen mekruh: Haramdan ziyade helale yakın olan mekruhtur. Namazın sünnet ve âdâbını terk etmek, kedinin içtiği sudan abdest almak gibi.

Tahrimen mekruhun işlenmesi halinde âhirette azaba uğrama ihtimali mevcuttur. Tenzihen mekruhun işlenmesi ise azabı gerektirmez. Yine de terki sevaplıdır.

8. Müfsid: Başlanmış bir ibadeti bozan şeylere denir. Namaz içinde konuşmak, gülmek; oruçlu iken bile bile yemek gibi. "Fâsid", bozuk demektir. "Sahih" ise şartları yerinde ve makbul olan şeydir. "Batıl" da ibadetler hususunda fâsid mânâsına gelir.

İslam'ın ilmihal bilgilerini öğrenmek ve çoluk çocuğuna öğretmek, her Müslüman'a farzdır. Öğrenmeyip, umursamamak büyük günahtır.

■ MEHMET MÜDERRİSOĞLU

32 FARZ NEDİR?

NAMAZIN FARZI 12'DİR

Dışındakiler:
1- **Hadesten taharet:** Abdesti olmayanın abdest alması, cünüp olanın da gusül abdesti almasıdır.
2- **Necasetten taharet:** Bedenin, elbisenin ve namaz kılınacak yerin temiz olmasıdır.
3- **Setr-i avret:** Avret yerlerini örtmek.
Erkeklerde: Göbeğin üstünden diz kapağının altına kadar.
Kadınlarda: Yüz, eller, ayaklar müstesna her yerinin örtülmesi lazımdır.
4- **İstikbâli kıble:** Namaza başlamadan önce kıbleye (Kâbe'ye) dönmektir.
5- **Vakit:** Namazın vaktinin girmesini beklemek.
6- **Niyet:** Kılacağı namaza niyet etmek.

İçindekiler:
1- **İftitah tekbiri:** Namaza haşlarken alınan ilk tekbir. (Allahü Ekber).
2- **Kıyam:** Namazda ayakta durmak.
3- **Kıraat:** Namazda Kur'an-ı Kerim okumak.
4- **Rükû:** Namazda rükûya varmak.
5- **Sücud (Secde):** Namazda secdeye varmak.
6- **Teşehhüt miktarı oturmak:** Son oturuşta Ettahiyyatü'yü okuyacak kadar oturmaktır.

İMANIN ŞARTI 6'DIR

1- Allah'ın birliğine inanmak.
2- Meleklere inanmak.
3- Kitaplara inanmak.
4- Peygamberlere inanmak.
5- Öldükten sonra dirilmeye (haşr) inanmak.
6- Hayır ve şerrin Allah'tan geldiğine inanmak.

İSLAMIN ŞARTI 5'TİR

1- Namaz kılmak.
2- Oruç tutmak.
3- Zekat vermek.
4- Hacca gitmek.
5- Kelime-i şahadet getirmek (Eşhedü en-lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhû ve rasûlüh.)

GUSLÜN FARZI 3'TÜR

1- Ağzına dolu dolu su alarak çalkalayıp yıkamak.
2- Burnuna dolu dolu su alarak yıkamak.
3- Bütün vücudunu hiç kuru yer kalmadan yıkamak.

TEYEMMÜMÜN FARZI 2'DİR

Teyemmüm, suyun bulunamadığı yerde, temiz toprakla alınan abdesttir.
1-Teyemmüme niyet etmek.
2- Ellerini temiz toprağa vurmak, önce yüzün tamamını, sonra da yine elleri temiz toprağa vurup önce sağ sonra sol kolu dirseklerle birlikte meshetmektir.

ABDESTİN FARZI 4'TÜR

1- Yüzünü yıkamak.
2- El ve kollarını dirsekleriyle beraber yıkamak.
3- Başın dörtte birini meshetmek.
4- Ayaklarını topuk dahil bileğe kadar yıkamak.

Salih Yusufoğlu
s.yusufoglu@zaman.com.tr

BİR TEKLİF

Mektup adresi: Ailem Dergisi
(Salih Yusufoğlu) Çobançeşme Mah.
Kalender Sk. No: 21 34196 Y.Bosna/İST.

'Babamdan Neler Öğrendim' teklifimize mektuplar yoğun bir şekilde gelmeye başladı. Buyrun, güzel mektuplardan bir demet okumaya...

Babamdan ilk sûrelerimi öğrendim

Babam benim dert ortağımdır. Ne zaman bir problemim olsa hemen ondan yardım isterim. Şu an okuduğum için her zaman yanında olamıyorum; ama rahatlamam için sesini duymam yeterli oluyor. Büyüklerimizden örnekler vererek bana yol gösteriyor. Nasıl düşünmem gerektiğini ve sabrı hatırlatıyor. Ve her zaman en büyük yardımın Allah'tan geleceğini, bu yüzden hep O'na yönelip O'na dua etmem gerektiğini anlatıyor.

Küçükken hatırlıyorum da Cuma akşamları kardeşimle bana namaz sûrelerini ezberletirdi babam. Fatiha'yı hocamdan evvel babamdan öğrendim. İlk teravih namazımı babamın imamlığıyla kıldım, ilk tesbihatı ondan duydum onun sayesinde mükemmel insanlarla tanıştım ve daha neler neler...

Babacığım iyi ki varsın ve iyi ki senin kızınım. Seni çok seviyorum. Allah senden razı olsun. **Rabia Doğan, Kocaeli**

Babam bana cenneti sevdirdi

Ben küçükken babamdan hep cenneti dinlerdim. Cennet meyvelerini, oradaki güzellikleri anlatırdı sürekli ve çok hoşuma giderdi. Bu güzellikleri dinleyerek büyüdüm. Şimdi elhamdülillah bu hakikatleri kendim okuyorum ve cennete gidebilmenin yollarını öğreniyorum. Ama bunları yapabilmemin temel sebebi, daha bir fidan iken, babamın beni bu güzelliklerle büyütmesi. Teşekkürler babacığım... **Betül Tan**

Rabbime dua etmeyi öğrendim

Babamla fazla zaman geçiremedim, çok şey öğrenemedim o yüzden; çünkü babamı henüz 11 yaşındayken kaybetmiştim. Bu zaman diliminde babam çok önemli iki davranış benimsetti bana: dua ve sabır. Şu an üniversite öğrencisiyim ve bu okulu kazanmamda da en büyük katkının babamın duasının olduğuna inanıyorum; çünkü sınava girmeden 3 ay önce rahatsızlandım ve derslerime çalışamadım. Yine de üniversiteyi ilk yılımda kazandım. Babam sürekli, 'Kızım inşallah okursun iyi insanlarla karşılaşırsın.' diye dua ederdi. Babamın duaları kabul oldu ve mükemmel insanlarla tanıştım. Babam bana, 'Ağzından çıkan her kelimeye dikkat et, dua saatine denk gelir kabul olunur.' der ve duanın açamayacağı kapının olmadığını söylerdi. Babacığım kızın, öğrettiğin gibi, ellerini her zaman Rabbi'ne (cc) açıyor, dua ediyor ve ruhuna fatihalar gönderiyor... Rabbim mekanının cennet etsin. **Dilber Sarı, Giresun**

Sıcaklar ve güneş ışınları artık bunaltıyor. Gözlerinizde kalıcı hasar meydana gelmesini istemiyorsanız, güneş ışınlarından korunmaya bakın.

■ **DR. NESRİN BOZKURT***

Gözlerinizi güneşten koruyun

Güneşin gözlere etkilerini kısa ve uzun vade olarak ikiye ayırabiliriz. Güneş ışınlarının kornea konjonktiva, göz içi merceği ve retinada bazı tahribatlar yaptığı biliniyor. Akut olarak güneş ışığıyla karşılaşıldığında korneada yanıklar oluşabiliyor. Bu durumda gözde önemli ölçüde ağrı ve sulanma ortaya çıkıyor. Bu tablo kısa süreli bir tedaviyle düzeliyor. Konjonktiva dediğimiz dokuda pinguekula ve pterygium denen ve ilk olarak gözün beyaz kısmında sarımtırak bir doku şeklinde beliren yapılar oluşabiliyor. Katarakt gelişimi hızlanabiliyor. Retinada "yaşa bağlı görme merkezi hastalığı" dediğimiz ve görmeyi belirgin şekilde etkileyen hastalığa yol açabiliyor.

Nasıl önlem alınmalı?

Kaliteli güneş gözlükleri ultraviyole ışınlarını geçirmeyerek gözü muhtemel tüm olumsuzluklardan korur. Kaliteli olmayan, ultraviyole ışınları süzmeyen, sadece siyah renkli gözlüklerin arkasında gözbebeği daha fazla ışık alabilmek için büyür ve toksik ışınlar retinayı daha çok etkiler. Bu yüzden kesinlikle ultraviyole A ve B'yi absorbe eden, filtreli, kaliteli camlardan yapılmış gözlükler kullanmaya özen gösterin. Yazın gözlerimiz için önemli konulardan biri de göz enfeksiyonları. Özellikle sterilizasyonu iyi sağlanmayan havuzlardan önemli olabilecek enfeksiyonlar göze bulaşabiliyor.

Belirtileri

Öncelikle kızarıklık, çapaklanma, sulanma. Sabahları kalkıldığında kirpikleri yapıştıracak kadar çapaklanma olabilir. Görmede bulanıklık ortaya çıkabilir. Bazı hallerde kişide kırıklık, ateş gibi üst solunum yolu enfeksiyon bulguları da tabloya eşlik eder.

Nasıl tedavi edilir?

Enfeksiyonun tipine göre bir tedavi uygulanır. Genellikle antibiyotikli göz damlası uygulanır. Enfeksiyonun diğer gözünüze ve başkalarına da bulaşmasını önlemek için sık sık ellerinizi yıkamanız gerekir. Ayrı bir havlu kullanmak da son derece önemli bir tedbirdir.

***Acıbadem Hastanesi Kadıköy Göz Hastalıkları Uzmanı**

Maciter çifti, evliliklerinin 50. yıl dönümünü özel bir törenle kutladı. Onlara göre, uzun ve mutlu evliliğin yolu karşılıklı sevgi, saygı ve hataları hoş görerek anlayışlı davranmaktan geçiyor.

■ **ŞEMSİNUR ÖZDEMİR**

50 yıl aynı yastığa baş koymanın sırrı

Sevgi, saygı ve anlayış

İyi günde ve kötü günde, hastalıkta ve sağlıkta, ölüm ayırıncaya kadar birlikte olmak için söz vererek başlar bütün evlilikler. Birlikte yaşlanmak, çocuk ve torun sahibi olmak, nine-dede olmak ve yıllar sonra geriye baktığında huzur duymaktır maksat. Hayatın acı ve tatlı günlerinde birbirine destek olarak mutlulukla geçen bir ömrün ahirinde bilgeliğin ve asıl yurda daha yakın olmanın verdiği ruhanilikle etrafına ışık saçan ak simalara sahip olmak ne saadettir. Bir de böyle bir dönemde bütün evlatlarını bir arada görmek, onların mutlu ve huzurlu hayatlarına şahit olmak, gözü arkada kalmayacağını bilmek alınabilecek en güzel hediye olmalı. Sıddık (75) ve Müzeyyen (71) Maciter çifti, 8 çocuk, 4 gelin, 4 damat ve 24 torun sığdırdıkları 50 yılın ardından işte böyle güzel bir hediye aldı. Evliliklerinin yıldönümü olan 5 Haziran'da bütün aile bir araya gelerek bu mutlu günü kutladı. Maciter çiftinin gözlerinden onur, gurur ve mutluluk gözyaşları aktı gece boyunca. Bütün haklarını helal ettiler çocuklarına ve torunlarına. Değil mi ki, her biri bir dağda yaşayan evlatlar hayatın keşmekeşi içinde koşturup dururken sadece onları mutlu etmek ve bir aile olduklarını hissetmek için gelmiş, sevgi ve saygılarını bir kez daha göstermişlerdi. Annebabasının kendisinden razı olduğunu duymak, "İki cihanda serfiraz olun. Alemlerin Rabbi sizi Sevgili Peygamber'inin şefaatine nail etsin." duasını almak da evlatlar için en güzel hediye idi. Bu anlamlı gecenin mimarı 8 kardeşin en küçüğü olan Mehtap Hanım'dı. Özel Safiye Sultan Lisesi'nde öğretmenlik yapan Mehtap Hanım, anne ve babasına vefa borcunu ödemek, tüm kardeşlerini böyle bir günde bir arada görmek amacıyla düzenledi bu geceyi.

FOTOĞRAFLAR: MEHMET DEMİRCİ

Sıddık ve Müzeyyen Maciter çifti, 50'nci evlilik yıldönümlerinde çocukları Mehtap, Mahmut, Ahmet, Mehmet, Yakup, Arzu, Gülay ve Zümray ile biraraya geldi.

Sıddık amca "Evliliğimizi çok güzel geçirdik. Çok mesudum. Hacca, umreye götürdüm. Kendisinden çok razıyım Allah da ondan razı olsun." dedi. Müzeyyen teyze de "Acısıyla tatlısıyla 50 yılı geride koyduk. İyi günlerimiz çok oldu. Türkiye'nin 20 ilini gezdirdi bana. Üç sefer Hicaz'a gittik çok şükür. Birbirimize hep destek olduk. Salih evlatlarımız oldu. Hep dua ederdim Rabb'ime. Gelinlerim, damatlarım da evlatlarım gibi salih olsun diye. 4 gelinim, 4 damadım da onlar gibi oldu çok şükür. Allah cümlesine böyle gelinler, damatlar, evlatlar versin. Onlara da nice böyle yıllar göstersin. Biz onlardan razıyız Allah da razı olsun." diye konuştu. Daha önce evlilik yıldönümlerini hiç kutlamamışlardı. Aralarında yıllar boyu kök salmış güçlü bir sevgi bağı ve edep vardı. Müzeyyen teyze, ısrarla önce eşi ile konuşmamızı, sonra kendisine soru sormamızı istiyordu. Fotoğraf çekilirken eşinin yanında vakarla duruyor, sevgisini gösterirken edebini de muhafaza ediyordu.

Sıddık amca 25 yaşında iken annesinin tavsiyesi üzerine görmüştü müstakbel eşini. O döneme göre ilkokulu bitirmiş olması, becerikliliği, evde terzilik yapması onu beğenmesinde, tereddüt etmeden annesini istemeye göndermesinde etkili olmuştu. Müzeyyen teyze ise önce çok yakışıklı bulmuştu eşini, beğenmişti. Ayrıca, namusuna düşkün, evine ve işine bağlı bir gençti. O zamanlarda bu meziyetler evlilik için hâlâ önemini koruyordu.

50 yıl sonra geriye dönüp baktığında 'keşke'yi hiç aklına getirmeden "iyi ki seninle evlenmişim, iyi ki seninle yaşamayı ve yaşlanmayı seçmişim, iyi ki varsın, iyi ki çocuklarımın annesi / babası sen oldun, senden razıyım, Allah da razı olsun" diyebilmek, sevdiğin insanla 50 yıl aynı yastığa baş koymak ne güzeldir, kim bilir? İşte bu güzelliği bilen Maciter çiftinden başarının sırrını işaret eden ipuçları: *"Birbirimizin her şeyini hoş gördük. O benimkini, ben onunkini. Anlayışlı davrandık, her durumda destek olduk. Yanlışlarımızı görmedik. Her insanın iyi yanları, kötü yanları vardır, onları görmedik. Gençler birbirini yanlış anlıyor, hatta anlamıyorlar. Yapılan küçük hatalar büyütülmese, farklı gelen yönleri hoşgörüyle karşılansa hiçbir sorun çıkmaz.*

SIDDIK MACİTER: Birbirimizin her şeyini hoş gördük. Anlayışlı davrandık

Bizim aramızda husumetlik olmadı. Birbirimizi kırmadık. Kavga ettiğimiz bir durum hemen hemen olmadı. Hiç hatırlamıyoruz. Çok güzel bir hayat sürdük. Birbirimizin sözlerini dinledik. Zorluk görmedik. Çocuklarımızdan da razıyız. Allah onları da memnun ve mesut etsin. Onlar da bizim gibi evlerine, çocuklarına bağlıdır. Elbette bizi örnek alıyorlar. Büyük ne olursa küçük de o olur değil mi?"

Maciter çiftinin çocukları hakkında en büyük övünç kaynağı dindar ve eğitimli olmaları. Sıddık beyin babası hâfız olduğu için çocuklar ilk derslerini dedelerinden almış. Çocuklarını iyi yetiştirmek için her türlü fedakarlığı yaptığını belirten Müzeyyen teyze de "Ailemiz kalabalıktı. Bir yandan ev işlerini yapıyor, bir yandan küçük çocuklara bakıyor, bir yandan da okuldan gelenlerin dersiyle ilgileniyordum. Böylelikle okullarını bitirdiler, Kur'an'larını öğrendiler. Büyük oğlum, küçük kızım öğretmen oldu. Diğer erkekler ticaretle uğraşıyor. Ben okuduğum için kızlarımın da okumasını istedim. Babam genç yaşta ölmüş. Anneme 'çocuklarımı okut' diye vasiyet etmiş. 60 yıl önce kızlar okula gitmiyordu ama annem üçümüzü de okula gönderdi. İlkokulu bitirdim. O zaman sadece ilkokul vardı. Kendimi de evde yetiştirdim. Cahil kalmadım ve çocuklarımın derslerine yardımcı oldum. Osmanlıcayı da biliyordum. Çocuklarıma öğrettim. Hiçbiri yanlış yola sapmadıkları, doğru dürüst insanlar oldukları için çok mutluyum." diyor.

MÜZEYYEN MACİTER: Birbirimize hep destek olduk. Salih evlatlarımız oldu.

Erciş'ten İstanbul'a

Maciterler, Van'ın Erciş ilçesinin yerlilerinden. Sıddık Maciter gıda toptancılığı yapmış yıllarca. Son on yılda kendini emekliye ayırıp işlerini oğullarına devretmiş. Aile zamanla İstanbul'a yerleşmiş. Şu anda büyük abla Gülay ve büyük abi Yakup aileleriyle birlikte Erciş'te yaşıyor. Gülay'ın 5, Zümray 'ın 2, Yakup'un 3, Mahmut'un 3, Ahmet'in 3, Mehmet'in 4, Arzu'nun 2, Mehtap'ın 1 tane çocuğu var. Ayrıca tek evli torun olan Galip'in de 1 çocuğu var. Hacı baba ve hacı annenin özel gecesinde 50 yıllık aile fotoğraflarından oluşan bir slayt gösterisi yapıldı. Bütün çocuklar ellerine mikrofonu alıp sevgi ve saygılarını ifade edip helallik istedi. Torunlardan da kimisi şiir ezberlemiş, kimisi kompozisyon yazmıştı. Üzerine ailenin soy ağacı çizilmiş gümüş bir tabak da hatıra olarak hediye edildi. Tabağın üzerinde "Fidandınız, elele suladınız çınar yaptınız, 8 sürgün verip umutları ağarttınız. Evladınız olmakla bizleri gururlandırdınız. Şükür Mevlaya. Nice yıllara." sözleri yer alıyordu.

Çocuklar, gelinler, torunlar herkes bir aileye ait olmanın ne anlama geldiğini büyüğüyle küçüğüyle doyasıya öğrenip yaşıyor.

Çocukların özel gece hakkında görüşleri ve anne-babalarıyla ilgili güzel sözleri

GÜLAY (48): İlk zamanlar Van'da ailemle bir arada yaşadık; ama onlar beni orada gurbete koyup kendileri burada toplandılar! Kendi memleketimde gurbette kaldım! Ama birbirimizin acısını görmeyelim, Allah kalplerimizi uzak etmesin de mekan olarak uzak olalım, razıyım. Onlardan öğrendiğimiz saygıyı, sevgiyi çocuklarımıza vermeye çalışıyoruz. İnşallah bizim çocuklarımız da bizim gibi güzel yetişir. Allah aramızdaki saygıyı, sevgiyi eksik etmesin. Allah acılarını göstermesin. Ana gibi yar, baba gibi diyar olmaz.

ZÜMRAY (47): Bugünün çocukları çok farklı; ama yine de anne-babamızdan aldığımız terbiye ile evlatlarımıza örnek olmaya çalışıyoruz. Annemiz ve babamız bu zamana kadar bizim yanımızda oldular. Bizler de şimdi ihtiyarlık zamanlarında onların yanında olacağız. Onları baş tacı edeceğiz inşallah.

ARZU (34): Kız çocuğunu yetiştiren annedir. Annemden aile, geçim, terbiye ve ilim adına her şeyi öğrendik. Uygulamaya çalışıyoruz. Bu geceyi yaşadığımız için çok duyguluyum.

YAKUP (46): Mehtap kardeşim bu projeden bahsettiğinde önce bunun gerekli olmadığını düşünmüştüm; ama bugün bu tabloyu görünce kardeşime 'iyi ki böyle bir şey yapmışsın' diyorum. Yakın dostlarımız, akrabalarımız yok burada. Onlardan özür diliyoruz çünkü biz bugün sadece aile arasında olmak istedik. Keşke çocuklarımız da bize böyle bir gün yaşatsa. Babamdan ve annemden helallik istiyorum. Mutlaka kusurumuz vardır. Babamdan bütün kardeşler olarak öncelikle ticareti öğrendik. Onun dışında kendi yöremizin kültürünü, aile arasında ilişkinin, büyükle küçük arasındaki iletişimin nasıl olması gerektiğini, saygıyı, sevgiyi onlardan öğrendik. Aile olarak bu kadar birlik beraberlik içinde olmamızı bize öğrettiklerine bağlıyorum.

MAHMUT (42): Bize çok iyi annebabalık yaptılar. İyi bir kul, iyi bir insan olma yolunda gereken eğitim neyse verdiler. Bu gece çok duygulu anlar yaşadık. Çok anlamlıydı hepimiz için. Bütün insanlara böyle huzurlu, mutlu bir aile ortamı diliyorum. Anne ve babamız bizim en kıymetli varlıklarımız. Baş tacımız. Onlar için bundan sonra elimizden geleni yapabilirsek ne mutlu bize.

AHMET (41): Onların üzerimizde çok emeği var. Özellikle annem dinî eğitimimiz için çok gayret etti. Onlardan dürüstlüğü, doğruluğu miras aldık. Özellikle babamı ticari hayatımda örnek aldım. Bize tecrübe oldu. Başarımızda çok katkısı oldu.

MEHMET (39): Annemizden babamızdan öğrendiklerimizi anlatmaya kalkışsak günler yetmez. Başta babamızdan kul hakkına riayet etmeyi, ticareti, insanlara yardım etmeyi öğrendik. Çocukluğumuzdan itibaren elimizden tutup şehir şehir gezdirerek canlı canlı öğretti. Bu da bize çok faydalı oldu. Annemiz çok farklı tabii. Allah'ın yolunu, namaz kılmayı, Kur'an okumayı, maneviyat adına ne varsa ondan öğrendik. Onlardan aldıklarımızı kendi çocuklarımıza aktarmaya çalışıyoruz.

MEHTAP (33): Dinimizde de aileye çok önem verilmektedir. Biz ailemizde en başta büyüklere karşı saygıyı, küçüklere karşı sevgiyi, iyi günde kötü günde, hastalıkta sağlıkta birbirlerine destek olmayı, hep yanlarında olmayı gördük. Anne-babamızdan bize kalan en büyük manevi miras bu. 50 yıl benim için çok önemli. Çoğu aileye bu kadar birliktelik nasip olmamıştır. Bir araya gelmemiz çok nadir oluyor. İstanbul'da bile ayda bir ancak görüşebiliyoruz. Amacım, varlık sebebimiz anne ve babamıza vefa borcunu yerine getirebilme gayretiydi. Bütün kardeşleri de bir arada görmeyi istedim. Anne-baba vefat ettikten sonra amel defteri kapanır ancak hayırlı evlat bırakan ailenin amel defteri kapanmaz. Bizim de dileğimiz hayırlı evlat olarak onların amel defterini kapatmamak. Geçtiğimiz günlerde Amerika'dan gelen bir grup akademisyen ile tanışmıştık. Onların içinde yahudi bir haham, Türk aile yapısı, evlilik gelenekleri ve çocuğun ilk öğretmeninin anne olmasındaki hassasiyetimizin çok dikkatini çektiğini söyledi. Bununla ilgili sorular sordu. Kendisine inancımızın aileye önem vermemizde etkili olduğunu anlattık. Cevaplarımız neticesinde Amerika'da bu konuda konferanslar vermemizi istedi. Bunun bir çok kişinin İslama daha sıcak bakmalarına vesile olacağını söyledi.

Bediüzzaman, Ahmed Ramazan Bey'i, Risale-i Nur'ların dünyaya dağıtılması konusunda görevlendirmiştir. Çin'den Hindistan'a, Tokyo'dan Arjantin'e ilk risaleler Bağdat'tan gitmiştir.

■ **ABDÜLKADİR SÜPHANDAĞI**

Bediüzzaman'ın postacısı: AHMED RAMAZAN

Yıl 1947'nin puslu yılları. Yirmi yaşlarında genç bir delikanlı İstanbul'da askerliğini yapıyordu. Askerliğinin bitmesine az bir zaman kala içindeki sıkıntı artmıştı. Askere gelmeden önce başlayan arayışları onun Elazığ ve Diyarbakır'ı karış karış dolaşmasına sebep olmuştu. "Falan yerde bir gönül adamı var" şeklinde duyduğu her yere koşmuştu. Nitekim bu arayışı 1949 yılına kadar sürmüştü.

Bu insan Bediüzzaman'ın Tarihçe-i Hayat adlı kitabında "Bediüzzaman Said Nursî ve Hâriç Memleketler" kısmında Pakistan'la alâkalı bir mektubu bulunan Ahmed Ramazan'dır. 1927'de Malatya'da doğan Ahmed Ramazan 1950'lerde Büyük Doğu mecmuasında çalışır. Üstad Bediüzzaman'la Emirdağ, Eskişehir ve Isparta'da görüşmeleri olur.

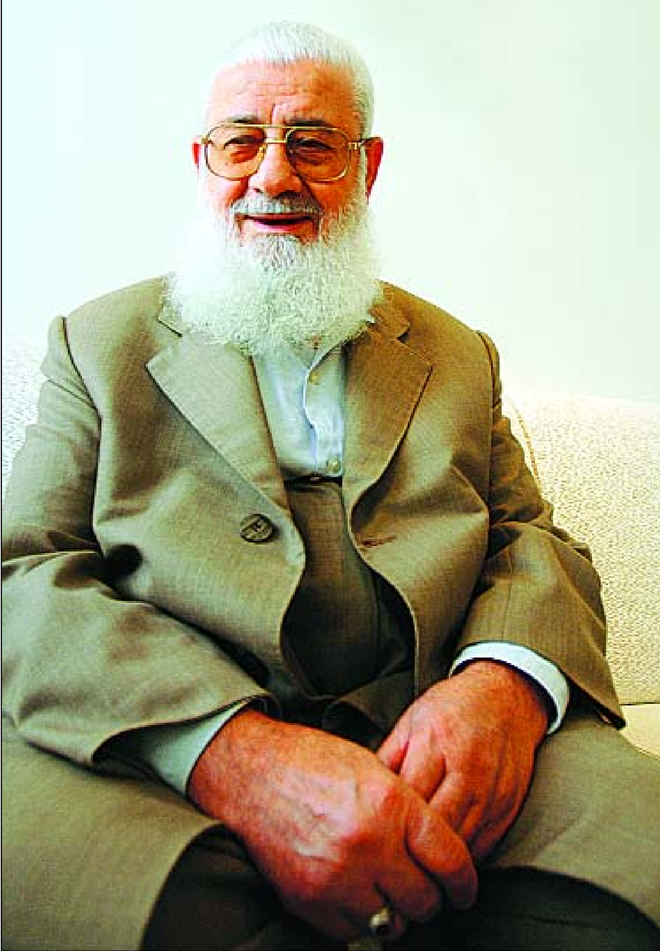
Gittiği her kapıdan eli boş dönen Ahmed Ramazan'ın gönlü hiç kimseye ısınamaz. Bunu anlatırken Ahmed Ramazan Bey, şu ifadeleri kullanıyor: "Nereye gittimse, kime ulaştımsa beklediğim şey olmadı. Ben sanki manen açlıktan kırılmak üzere olan yüreğime haddini aşan bir sel gibi manevi duyguların boşalacağını bekliyordum. Ama hiçbir yerde böyle bir şey olmadı."

1949'un Haziran ayıdır. Hava insanın nefesini sıkacak kadar sıcaktır. Ama buna rağmen Ahmed Ramazan Bey'in gönlünde tarif edilemez bir heyecan vardır. Daha önce bu tür bir sürü ziyaretlerde bulunduğu halde böyle bir halet-i ruhiye ile ilk kez karşılaşıyordur. Emirdağ'a iner inmez sırtındaki ağır yüklerden kurtulmuş gibi hafiflemiştir. Tanıdığı hiç kimse olmayan bu şehre medhi kulağına kadar gelen bir gönül insanını bulmak için gelmiştir. Bir otel ararken kendini Emirdağ Palas'ın önünde buluverir. Elinde çantasıyla otelden içeri girer. O resepsiyondayken kendisine ismiyle hitap eden biri çıkagelir. Gelen bu zat "Ramazan Efendi, Üstad Hazretleri sizi evde bekliyor." diyerek kendisini takip etmesini ister.

Üstad'ı ilk kez duyan ve duyar duymaz da ziyaretine giden bu gönül ehline Üstad Hazretleri bigane kalmamış ve talebelerinden birisine "Gidip Ramazan'ımı otelden alıp getirin." demiştir. Bu olay Ramazan Efendi'nin açılmaya müheyya gözlerinin açılmasına sebep olmuştur. Üstadın talebesinin ardından büyük bir heyecanla otele çok yakın olan eve doğru yol alınırken Ramazan Efendi, "Benim ismimi nasıl bildi? Benim geldiğimi kim bildirdi?" sorularının cevaplarını bulmakla meşguldür.

Bediüzzaman'ın onu görür görmez bir şeyh aradığına îmada bulunarak "Ramazan Efendi istediğin bizde yok!" diyerek kendisine latife yaptığını belirtiyor. Okunan ezanın ardından ömrü boyunca unutamayacağı bir namaz kılar. Üstad, namazın ardından "Seni annenden babandan aldım; vakfettim." der. Bu hızla İstanbul'a giden Ahmed Ramazan Bey, Bediüzzaman'ın diğer talebeleri Abdülmuhsin ve Ahmet Aytemur ile sekiz odalı bir ev kiralayarak canla başla iman ve Kur'an hizmetine başlar.

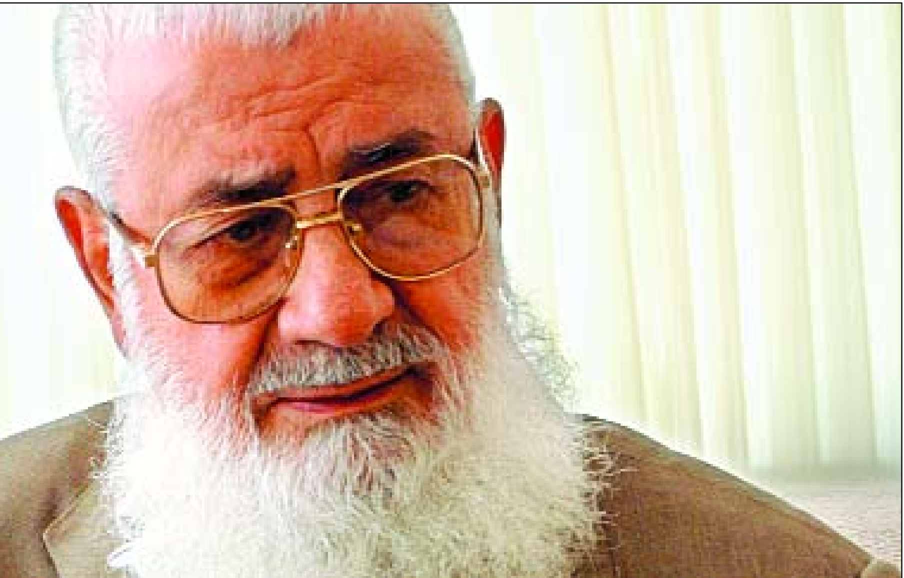
Bediüzzaman'ın talebelerinden Ahmed Ramazan Bey, Medine'de yaşıyor.

FOTOĞRAFLAR: İSLAM YAVUZ

Hatıralarını anlatırken o günleri adeta yeniden yaşayan Ahmed Ramazan Bey, burada Gençlik Rehberi kitabını bastırır ve ardından Bediüzzaman'ın emriyle o zamanın en büyük dergisi olan Büyük Doğu'ya giderek Necip Fazıl'ın yanında çalışmaya başlar. Bediüzzaman, bir müddet sonra Ahmed Ramazan'a önemli bir görev verecektir ve bunun için Büyük Doğu'dan ayrılmasını ister. Ama bunu Necip Fazıl'a söylemek çok zordur. Bu zor durumu şu cümlelerle izah ediyor: "Necip Fazıl'ı yakından tanıyanlar bilir. Öyle yanına gidip 'Ben yarın gazeteye gelmiyorum.' demek kolay bir iş değildir. Ona 'Yarın gazeteye gelmiyorum' dedim. Bağırdı, çağırdı, ihanetle suçladı; ama biz üstadımızın emriyle çoktan hazırlıklara başlamıştık bile. Risale'nin neşri için yurtdışına gönderilmiştim."

Büyük Doğu'da ayda 150 liraya çalışıyordum, 25 lira kiraya, 25 lira da yemeğe veriyorduk. Ahmed Ramazan Bey, Bediüzzaman Said Nursi'nin bu yurtdışı görevini hiç düşünmeden bir emir telakki ederek hayatının en önemli kararını vermiştir. Bu karar onun hayatının dönüm noktasıdır artık. Ancak şimdi karşısında pasaport alma meselesi vardır. Çünkü o günkü hukuki şartlara göre Ahmed Ramazan Bey, hakkında sonuçlanan üç mahkeme kararı olduğu için yurtdışına çıkması mümkün değildir.

Ahmed Ramazan Bey, Risale-i Nur'ların dünyaya dağılması sırasında yaşadıklarının ancak küçük bir kısmını lutfediyor ve ketum davranıyor.

Durum Üstad Hazretleri'ne iletilir; ama o kendisinden çok emin bir şekilde "Hayır, alırsın." der. Ve ardından "Kat'iyen pasaportsuz çıkmamalısın. Pasaportunu mutlaka almalısın." O zaman kaçakçılığın en revaçta olduğu yıllardır. Kaçaklar için vur emri vardır, pasaportsuz çıkanları sınırda çok büyük zorluklar bekliyordur. Ahmed Ramazan Bey, Üstad'ının pasaport için "Müracaat et, alırsın!" emrine güvenerek başvurur ve bir hafta içinde pasaportunu alır. Pasaport işlemlerini yaparken içinde bulunduğu durumu izah eden Ahmed Ramazan Bey şunları söylüyor: "O zaman pasaport büroları ile mahkemeler aynı bina içindeydi. Bir odada mahkemelere giriyordum, duruşma aralarında da pasaport işlemleriyle uğraşıyordum." Hiçbir problem yaşamadan pasaportunu alır.

İlk durağı Suriye ve dolayısıyla Şam'dır. Üstadından emri alır almaz dil, yol, iz bilmez bir haldeyken 'Nereye, ne ile ve ne şekilde gideceğim?' demeden büyük bir metanetle gitmesi, alkışlanması gereken ve ancak hasbilere yakışır bir davranış tarzıdır. O zaman Bediüzzaman'ın çevresindeki gençler arasında Arapça bilen kimse yoktur. Buna rağmen tevdi edilen görev her ne pahasına olursa olsun bihakkın yerine getirilir. Mektuplar Urfa üzerinden gönderilir ve bu şekilde Bediüzzaman'ın toplam iki bin mektubu bütün Ortadoğu, Çin, Avustralya gibi dünya devletlerine oradan ulaştırılır.

Türkiye'den çıkarken yanında 600 lirası vardır. O da kendisini ancak Mısır'a götürmeye yetmiştir. Ondan sonrası mı? Mısır'da borç almış, bu borcu Bağdat'ta çalışarak geri ödemiştir. Kendisi sanat okulu mezunu olduğu için demircilerde, arada bir de kahvecilerin yanına girerek çalışmıştır.

Şeyhülislam Mustafa Sabri: Bediüzzaman doğrusunu yaptı

Ahmed Ramazan Bey, Mısır'da kaldığı süre zarfında ülkenin bütün büyük âlimleriyle görüşen Ahmed Ramazan Bey, Osmanlı'nın eski Şeyhülislamlarından Mustafa Sabri Efendi ile de görüşür. Hocanın izini İskenderiye'de bulur.

Evinde görüştüğü Sabri Efendi yaşlı gözlerle, Üstad'ın ilmini, faziletini ve yüksek dehasıyla ilgili hatıralarını anlattıktan sonra, "Bediüzzaman kardeşim ülkede kalarak daha isabetli karar verdi." der. İlk gidişinde yurtdışında 6 ay kalır. Bu süre zarfında Ürdün, Suriye ve Irak'a gider. Koca bir altı ay geçtikten sonra üstadına olan hasreti yüreğini bir yangın yerine döndürmeye yetmiştir. Daha fazla dayanamaz ve bir gece vakti Türkiye'ye kaçak olarak girer. Bir iki gün yolculuktan sonra Eskişehir'deki üstadının yanına gider.

Vakit gece yarısıdır. Büyük bir sevinç içinde zaten onu bekleyen Bediüzzaman hemen ayağa kalkar ve bağrına basar. Bağrına basarken o âna kadar adı Ramazan'ken ve Bediüzzaman da kendisine öyle hitap ederken, bu kez "Ahmed Ramazan'ım geldi!" der. Deyiş o deyiş. O deyişe hürmeten Ramazan Bey, sabah evden çıkar çıkmaz soluğu nüfus idaresinde ve mahkemede alır. İsmini değiştirmek için müracaat eder; ismi o günden sonra Ahmed Ramazan olacaktır.

Gezdiği yerlerdeki Müslümanların, İslâm'a uymayan hallerini üzülerek görmüş ve bunları üstadına anlatmak istemiştir. Daha ilk cümlesinde müdahaleyle karşılaşan Ahmed Ramazan Bey'e Üstad eliyle 'Sus' işareti yaparak, 'Kardeşim, bana onların iyi taraflarını anlat, fena vaziyetlerini anlatma.' diyerek güzel bir hikmet dersi verir. Bediüzzaman, talebelerine karşı çok vefalıdır. Hiç Arapça bilmeyen Ahmed Ramazan'ı Şam'a göndermiştir. Ama aylarca bir haber alamadığı için çok merak ettiğinden bir haber getirmesi için de bir başka hasbi talebesi Zübeyr'i göndermiştir. Zübeyr abi, Ahmed Ramazan'ın yanında bir hafta kalarak aldığı haberlerle geri dönmüştür. Hiç şüphesiz Ahmed Ramazan'ı bulunduğu yerde ziyaret eden "başkaları" da vardır. Onu takip etmek için Mısır'a kadar gidenlerden haberdar olan Ahmed Ramazan bu olayı şöyle dile getiriyor: "Ara sıra Bağdat'a gelir, beni kontrol ederlerdi. Üç dört aylığına dil öğrenmeye gelirlerdi. Çevremde 24 saat dolaşırlardı."

Medine'de ikamet izni için merhum Özal aracı oldu

O dönemde Ortadoğu adeta Risalelerin bütün dünyaya yayıldığı bir posta merkezi olarak görev yapmıştır. Ahmed Ramazan, görevi gereği bütün dünyada Müslüman derneklerinin bulunduğu her yere ulaşmaya çalışmış ve risale göndermiştir. Bu vesile ile Çin'e, Hindistan'a, Pakistan'a, Finlandiya'ya, Yemen'e, Tokyo'ya, Arjantin'e ilk Risaleler Bağdat'tan gitmiştir. İşin ilginç yanı bütün gönderilen Risalelerin hepsi Türkçedir. 1968'e kadar Bağdat'ta kalan Ahmed Ramazan, hayatını devam ettirmek için tercümeler yapmaya başlar. Evlendikten sonra ticarete de başlar. Irak'ta kendisine siyasi iltica teklif ederler; ama o bu teklif kabul etmez. 1958 yılında Irak'taki kanlı ihtilale de şahit olur.

1987 yılında Medine'ye yerleşerek orada yaşamaya başlayan Ahmet Ramazan'ın o kutsal beldeye yerleşme hikayesi de ilginç. Ailece bir umre ziyaretindeyken Başbakan Turgut Özal ile bir otelde görüşünce Özal'a Medine'ye yerleşme dileğini iletir. Özalla Malatyalı olduğu için yakından tanışıyorlardır. Onun bu isteğine merhum Özal, "Ankara'ya gidince hallederiz." şeklinde cevap verir. Ancak Ahmet Ramazan Bey şu karşılığı verir: "Hayır, Ankara'ya gelmem uzun olur. Sen istersen burada yazıver!" Özal, onu kırmamak için, istediği şekilde Suudi Arabistan yetkililerine hitaben bir yazı yazar ve bu yazı üzerine de bütün aile efradına Medine'de ikamet izni verilir. Ahmed Ramazan Bey yıllardır Medine'de hizmetlerine devam ediyor. Zaman zaman baba ocağı memleketinin özlemi arttığında ülkesine geliyor ve dostlarıyla hasret gideriyor.

Çocuk deyip geçmemek gerekiyor. Ninnilerle başlayan eğitim, masallar, hikayeler ve iyi insan olma telkinleriyle devam etmeli. Çocuklara dini telkin aile ortamında küçükken verilmeli.

ALİ DEMİREL

Çocuklarımızın dinî eğitimi ihmal edilmemeli

Abdülkadir Geylani Hazretleri'yle alakalı kitaplarımızda şöyle bir hadise anlatılır: Geylani Hazretleri, küçük yaşlardayken ilim tahsil etmek üzere o zamanın ilim merkezi Bağdat'a gitmek için annesinden izin ister. Annesi, Abdülkadir Geylani'nin eğitimine henüz hamileyken başlamış, çok dikkatli bir hayat yaşamış ve doğum olduktan sonra da çocuğunun eğitimiyle bizzat kendisi ilgilenmiştir. Ancak Geylani Hazretleri, annesinden aldığı ilk eğitimden sonra eğitimini daha da geliştirmek istiyor ve bunun için de zamanının ilim merkezine gitmek istiyordu. Annesi oğlunun bu isteğini kırmayarak ona izin verir, ihtiyaçları için cebine kırk altın koyar ve şu nasihatte bulunur:

- Ey benim gözümün nuru ve gönlümün tacı evladım, Abdülkadir'im! Bu işte Hak Teala'nın rızası olmasaydı katiyen sana izin vermezdim. Huzur ve esenlik içinde sefere çık. Yolun açık olsun. Sana son olarak nasihatim şudur ki: Hiçbir zaman yalan söyleme, doğruluktan asla ayrılma! Allah her zaman ve her yerde doğrularla beraberdir.

Abdülkadir-i Geylani annesine söz verir ve ağlayarak elini öper. Bağdat'a gitmek üzere bulunan bir kervana rast gelir ve aralarına katılır. Uzun bir müddet yol aldıktan sonra kervandan bir bağırma ve çağırma kopar. Önlerine aniden bir sürü eşkıya çıkıp kervana saldırmışlardır. Bir anda sandıklar yere yıkılır. Eşyalar yağma edilmeye başlanır. Eşkıyalar teker teker kervandakilerde ne buldularsa alırlar. Sıra Abdülkadir-i Geylani'ye gelir. Eşkıyalardan biri latife olsun diye ona:

- Söyle bakalım senin neyin var? der. Bunun üzerine Geylani,

- Üzerimde kırk altınım var, der. Aslında eşkıya bu soruyu öylesine sormuştur. Bir çocuğun üzerinde bu kadar altın hiç olur mu? Hem olsa bile niye itiraf etsin ki? Bu konuşmalara şahit olan eşkıyaların reisi,

- Hele bir bakın bakalım, hakikaten üzerinde altın var mı? der. Adamlar üzerini ararlar ve bulurlar.

Eşkıya reisi hayretle sorar: "Evlat, neden üzerinde altın olduğunu söyledin?" Minik Abdülkadir, eşkıyaları sarsan ve onların pişmanlıkla hırsızlığı bırakmalarına vesile olan şu sözleri söyler: "Ben evden ayrılmadan anneme asla yalan söylemeyeceğime dair söz vermiştim. O yüzden kimseye yalan söyleyemem!"

İlk eğitim ailede başlar

İnsan, her şeyi öğrenmeye muhtaç bir halde dünyaya geliyor. Daha sonra en başta aile olmak üzere çevre ve okul ortamı, duruma göre ya ferdin kendini bulması, ruhuyla bütünleşmesi ve içtimaî bir hüviyet kazanarak topluma yararlı bir insan haline gelmesine, veyahut da tam tersi nefsani arzularının peşine takılıp eriyip gitmesine sebebiyet veriyor.

Günümüzde iyi bir dinî terbiye alamamış ve çevresi bozuk olan kişiler arasında yığın yığın yabancı ve zararlı fikirlerin kol gezdiği, sapık ve çarpık ideolojilerin yaygınlaştığı görülüyor. Bu durumdan hem şahsın kendisi, hem ailesi, hem de bütün toplum olumsuz olarak etkileniyor. Bunun önüne geçebilmek için çocuklara verilmesi gerekli olan sağlıklı bir dinî eğitimin önemi ortaya çıkıyor.

FOTOĞRAF: MUSTAFA KİRAZLI

Din eğitimi çocuk yaşlarda verilmeli

Her anne-baba, çocuğun, sadece maddi gelişimini önemseyip, manevi gelişimini ihmal etmenin, ileride çocuğun ruhunda büyük boşluklar meydana getirebileceği ve bu boşlukların bir daha doldurulamayacağının bilincinde olması gerekir. Zira yeterli dinî eğitimi alamayan kimseler, bunun eksikliğini hayatları boyunca hissediyorlar. "Ezan sesi duyulmayan, camileri olmayan semtlerde doğan, büyüyen ve oynayan çocuklar milliyetlerinden tam nasiplerini alabiliyorlar mı? Bu gibi muhitlerde doğup büyüyen çocuklar, Müslümanlığın çocukluk rüyasını nasıl görürler? İşte aslında bizi ayakta ve bir millet olarak tutan bu rüyadır. Bugünkü Türk babaları ve anneleri, havası-toprağı Müslümanlık rüyası ile dolu bu semtlerde doğdular, doğarken kulaklarına ezanlar okundu, evlerinin odalarında namaza durmuş ebeveyn ve dede-nineler gördüler." ifadeleriyle Yahya Kemal bu duygu ve düşünceyi çok güzel ifade ediyor.

Kur'ân'laşma ufku, Sahâbe Efendilerimizin (r.anhüm) ve sonrasındaki Kur'ân âşıklarının yaptığı gibi, Kur'ân'ı tertîl üzere ve bir bütünlük içinde okuma ile yakalanabilir.

■ BAYRAM KUSURSUZ

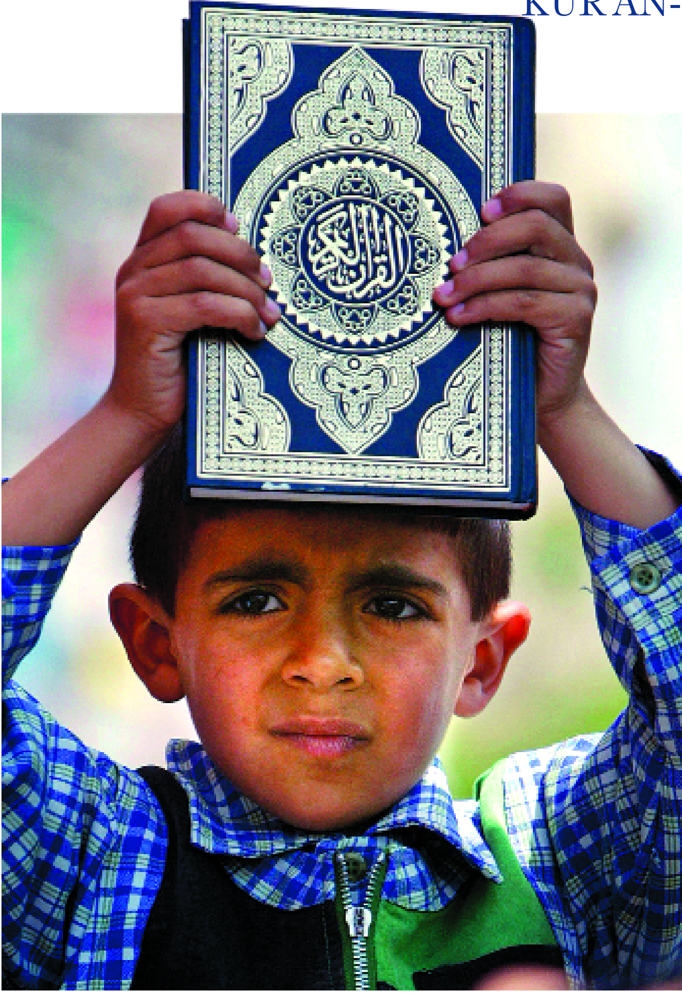
KUR'AN gündemimizden hiç çıkmamalı

Kur'ân, hiçbir zaman gündemimizden çıkmaması gereken en temel kaynaktır. Aslında bütün noksanlıklarımızın, bereketsizliklerimizin, nasipsizliklerimizin temelinde, Kur'ân'ın gerektiği şekilde bilinemeyişi ve onun hayata aktarılamayışı vardır. Öncekiler, Kur'ân'la bütünleşti ve târihteki önemli konumlarına onunla ulaştılar. O hayatları günümüzde yaşatabilmenin biricik yolu, Kur'ân'a sarılma olsa gerektir. Onların yolunda olmayı cân-ı gönülden dileyen bizler de, herhalde Kur'ân'a aynen onlar gibi sarılarak, Kur'ân neslinin bânisinin ifâdeleri ışığında, "Kur'ân'laşarak", onların o ihtişâmlı konumlarına yaklaşabiliriz.

Kur'ân'ı öğrenme adına büyük bir ufuk önümüzde bizi bekliyor. Bu çerçevede bize gösterilen bu hedef, "Kur'ân'laşma" ufkudur. Bu da herhalde, nihâî noktada Kur'ân'la bütünleşme, onu hayatımıza hayat kılma, İlahi maksatları Kur'ân'dan anlama... dahası, gözlerimizi yumup, kendimizi toparladığımızda "el-hamdü.."den, "..ve'n-nâs"a kadar bütün bir Kur'ân'ı gönül gözlerimizle süzebilme keyfiyetine ulaşmayla olacaktır. Kur'ân'a saygı duymak çok güzel bir haslettir. Zaten o saygı ve edep olmazsa ondan istifade de zordur. Ancak, onun anlaşılmak için gönderilmiş ve kolaylaştırılmış bir kitap olduğunun da bilinmesi gerekmez miydi?

Bu yeni neslin alâmet-i fârikası Kur'ân'laşma yolunda olmalarıdır. Şimdilerde, nasıl yapsak da bu konuda bir gayret sergilesek, muhtâç ve Yüce Beyân'a aç sinelere onu taşısak, onu yudumlatsak diyenler var artık. Artık insanımız bilmektedir ki Kur'ân'sız bir hayat en büyük musîbettir. Onu heyecanla okuma, öğrenme, anlama ve bu konuda bir gayret içerisinde olma durumundayız. Kur'ân'a talebeliğimiz aslâ bitmeyecek. Çünkü o, eskilerimizin tâbiriyle sâhilsiz bir deryâ. Biz o denizde ne kadar kulaç atarsak atalım, nasibimiz kadarına ancak ulaşabileceğiz.

KUR'AN-I KERİM

Rabbimiz bizi seçmiş ve bize hitap etmiş. Onu razı edebilmek için O'nun kitabını çok iyi bilmemiz gerekiyor.

Lâkin Kur'ân, bizi bütün bütün de boş bırakmayacak ve Allah'ın izniyle teveccüh edecektir. Kur'ân konusunda, bilmişlik tavırlarıyla da hiçbir mesâfe alınamaz. "Sıfırız" edâsıyla Kur'ân'ın rahle-i tedrisine diz kırıp oturmak gerekmektedir. Kur'ân bizim sırdaşımız, mânevî gıdâmız, sâdık dostumuz. Bizim asıl gündemimiz ve en öne oturtmamız gereken temel değerimiz.

Tecvid uygulama ister

Hakkında, "İslâmî ilimler içerisinde, bunun kadar, fem-i muhsinden uygulamalı olarak birebir ders alınması gerekli olan bir ikinci ilim yoktur" denen tecvid ilmi konusunda da daha ziyâde uygulamaya önem vermemiz gerekmektedir. Çünkü, bu konuda bilgisi az olan bir kişiye, öncelikle tecvid kurallarını uzun boylu anlatmak onu yoracak ve zorlayacaktır. Ancak uygulama yapa yapa tecvid kuralları târif ve tavsif edilirse, hem zihinde kalması daha kolaylaşacak ve hem de kişi pratikteki şeklini görecek, öğrenirken sıkılmayacaktır. Tecvidle ilgili piyasada pek çok eser bulunmaktadır. Ayrıca, günümüzde, ilim ve tekniğin getirmiş olduğu çeşitli imkânlar vesilesiyle Kur'ân'ı öğrenme husûsunda farklı metotları da deneyebiliriz.

Tefsir okumak için metotlar

Günümüzde Kur'ân'ı öğrenme adına çok farklı teşebbüslerin olması zarûrîdir. Kur'ân'ı tecvidiyle, hattâ bunun da ötesinde meâl ve tefsirler yardımıyla öğrenmeli ve öğretmeliyiz. Meselâ, Elmalılı tefisiri işte tam bu günlerde, hem de aslından didik didik edilerek okunmalıdır. Bu meyânda, meselâ; belli noktada Kur'ân'ı iyi bilen insanların, seviyeleri birbirine yakın olan kişilere, önce günlük -örneğin- beşer sayfa okuma, ardından âyet âyet meâlini verme ve sonrasında da sırayla, yarımşar sayfa okutup iyice belletme, gerektiği yerde tefsîre âit bir incelik ve nükteyi de arz etme, aynı zamanda okuma-okutma esnasında tecvid kurallarını uygulamalı olarak ve kısaca da târif ederek gösterme şeklinde bir çalışma yapılabilir.

Tefsir ve meâller, son noktaymış gibi değil de, birer "ışık" olmaları ve insana bir "bakış açısı" kazandırmaları noktasından değerlendirilmelidirler. Elbette ki onlardan istifâde edilecek. Ancak öncekilerin söylemiş oldukları bir kısım yorumlar, bâzen kendi devirlerine göredir ve âyetin muhtevâsını tam anlamıyla aksettirmeye her zaman muktedir olamayabilirler.

DR. CAN

Hepimiz birer "Davut"tuk

Davut Ö./ Ahlat
Adım Davut. Ahlat'ta, 8. sınıfta okuyorum. Okulda para sıkıntısı çekiyorum. Bu duruma ailem de çok üzülüyor. Parasızlık zoruma gidiyor.

Dr. Can
1) Evet, Davutçuğum... Bizler de senin gibiydik. Hepimiz birer Davut'tuk. Hijyenik olmayan, pamuklu çocuk bezi ve tahta beşik ile büyüdük. Tahta beşik 5-6 kardeşimize de yetti. Muhtemelen dayımızın beşiği idi...
2) Portakal sandıklarından yapılmış ve üzerine atılan, siyah kıl keçi çulundan yataklarda yatar, hava soğuk olunca portakal sandıklarını kırar, sobada yakardık...
3) Avrupa'da belki vardı; ama TV henüz hayal dairemize girmemişti. Transistörlü radyo daha şehrimize gelmemiş, ampullü radyo ise sokağımızda sadece 1 evde vardı. Elimize geçirdiğimiz bir tahta parçasını mikrofon gibi kullanır "BİR BAHAR AKŞAMI RASTLADIM SİZE" şarkısını söylerdik. Karaoke cihazımız ise, odun sobasının üzerinde "CIZILDAYAN" semaverin ritmi idi...
4) Babamız 25 kuruş verirdi; ama harcama izni yoktu. Hafta sonu kontrol eder, o 25 kuruş yerinde durursa alır, kumbaramıza atar, bir 25 kuruş daha verirdi.
5) Annemiz çamaşırı evin önünden geçen "ARIK"tan su alarak, deterjan yerine "KÜL" kullanarak, çamaşır makinesi merdanesi yerine taşın üzerine vurarak yıkardı.
6) Babamız ize yüz bilmem kaçıncı kez kullandığı jiletini su bardağının içinde çevirerek bileyler, Arap sabununu jel-köpük yerine suratına sürer, soğuk suyla tıraş olurdu.
7) Evlerimiz için sönmemiş kireci söndürerek elde ettiğimiz kireci sulandırarak badana yaparlardı büyüklerimiz.
8) Bir tek saat vardı evimizde; o da babamızda olurdu. İlk bisikletini 30'lu yaşlarda tellalların meydanlarda sattığı 2. elden almıştı.
9) Bazı erkek çocukların TORNET'leri vardı. Onları otomobil edasıyla kullanır, bakar ve park ederlerdi. Sonra karşılarına geçer, hayranlıkla seyrederlerdi.
10) Çeşmeden su içerdik, ekmek yerdik, şerbet içerdik; ama şişmanlamazdık. Tüm gün okulda ya da sokaktaydık. Koşardık... Arayanlar bulamazdı, cep telefonlarımız yoktu. Evimizde de telefon yoktu. Babamız yaklaşık 10 sene evvel PTT'ye müracaat etmişti; ama henüz 5-6 sene daha sıra gelmezdi. Gelse de telefon edebileceğimiz hattı olan bir yakınımız yoktu zaten.
11) 3-5 arkadaş aynı şişeden su içerdik; ama hiç ölmezdik. Oyuncak arabaları haftalarca uğraşıp kendimiz yapardık. Akıllara zarar TV kanallarımız, chat odalarımız, videolarımız, bilgisayar oyunlarımız yoktu. Ağaçtan düşerdik, mantar tabancası elimizde patlardı, bir yerlerimiz çizilirdi; ama çabucacık iyileşirdik.
12) 14-15 yaşlarında naylon çorapla, lise 2'de de kundura ayakkabıyla tanıştık. Öğretmenlerimiz kışın uzun kollu gömlek giyerler, yazın dirsekten (ek yerinden) ön çıkarırlar, kısa kollu giyerler. Kış gelince o parçayı kolalayıp tekrar dikerek uzun kollu hale getirirlerdi. Sevgili adaşım Dündar'ın dediği gibi: "Biz çocuktuk, ergendik, gençtik ve başardık". AMA BİL Kİ DAVUTÇUĞUM, HEPİMİZ BİRER DAVUT'TUK... Diyeceksin ki: "Asır değişti, zaman başkalaştı". Hayır sevgili Davut. İnsanlar hiç değişmedi. Başarıya giden YOL HEP AYNI... Yapabilene. Sabırlar diliyorum.

KURBAĞANIN SÜTÜ MÜ KURTAR-

Azize - Adana
Canbaba. Yine ben, Azize kızınız. Üniversite sınavından iyi puan almama rağmen gitmediğim malumunuzdur. Bu yıl da TOEFL kursuna gidiyorum. Sınavı kazanıp dış ülkede üniversiteyi okumak istiyorum. Ancak etrafımdakiler habire 'başaramazsın, sen adam olmazsın' diyorlar. İnancımı yitirmek üzereyim. Galiba başaramayacağım, galiba doğru söylüyorlar. Ne yapsam? Her şeyi bırakıp, evlenip, çocuğuma süt mü emzirsem?

Dr. Can
Ay benim deli kızım, oy benim zır deli Azizem. Bu memleketin seni gibi işin delisi insanlara ihtiyacı var. Senin maillerini cevaplamak, uçuk kaçık (mükemmel ötesi) projelerine kafa yormak uğruna kaç gecemi uykusuz geçirdim bir bilsen! Aslında bu seferki süt verme işi benim de aklıma yatmadı değil. Bu mübarek eylemin kutsallığını bir bilsen.

Halk arasında "verilmiş sadakası varmış" yerine "sütü kurtardı" demeleri de, 'helal süt emmiş, Allah kurtardı' anlamına geliyor. Esas kanun süt değil. Senin başarıp-başaramaman... Helal süt emmiş bir kurbağanın hikayesini hem de temsil-i hikayesini dinle ey, Azize kızım!.. Bil ki; kurbağaların geleneksel kuleye tırmanma yarışı varmış. Bir sürü kurbağa startla birlikte tırmanmaya başlamışlar. Herkes; zavallı kurbağalar başaramayacaklar! diye tezahüratta bulunuyormuş. Tabii bu çirkin tezahüratlar kurbağaların moralini bozuyor, motivasyonlarını düşürüyormuş. Dakikalar geçmiş, kurbağalar gayretli; ama yorulmalar başlamış. Seyirciler hiç durmadan 'zavallı kurbağalar başaramayacaklar!' diyorlarmış. Derken kopmalar başlamış ve sonra sapır sapır dökülmeye başlamışlar. O da ne! Sadece tek bir kurbağa gayretle tırmanmaya devam ediyormuş. Tüm seyirciler bu kez; 'zavallı kurbağa başaramayacaksın!' diye menfi tezahürata devam etmişler. Kurbağacık canla başla, inançla çalışmış didinmiş ve tepeye tırmanıp bayrağı dikmiş oraya. Herkeste büyük bir şaşkınlık. Hemen etrafını sarmışlar. Medya soru yağmuruna tutmuş, "Nasıl başardınız, nasıl oldu, anlatın lütfen?" Ama kurbağada "tıs" yok, cevap yok. Neymiş sebebi biliyor musun Azize? Kurbağa sağırmış! Evet kızım. Sana rüyalarının gerçekleşmeyeceğini söyleyen insanlara karşı sağır olmalı, kulaklarını tıkamalı, at gözlüklerini takıp hedefine koşmalısın. İpi sen göğüsleyeceksin. Yoksa olumsuz düşünen insanlar kalbindeki umutları çalarlar diye endişe ederim. Adana'ya selam Azize kızım.

'Uzun saçlı damat istemiyoruz!'

"Bir ay evvel, ailemin de onayladığı bir taliplimle sözlendim. Sözlüm çalışkan, meslek sahibi, fiziğine dikkat eden, bakımlı, temiz bir insan. Kendisinin saçı biraz uzun. Büyüklerim: 'Ne o öyle; kadınlar gibi uzun saç... Biz uzun saçlı bir damat istemiyoruz' diyorlar. Aslında ben onu bu haliyle beğeniyorum ve kesmesini istemiyorum. Ama dinen uygun olup olmadığını bilmiyorum. Eğer dinen bir sakıncası varsa kestirtirim. İslâm dini Müslüman erkeğin saçını uzatmasını men ediyor mu? Bu konuda Hz. Peygamber'imiz nasıl uygulama yapmıştır?"

Yüce Allah, şekil ve suretten ziyade mâna ve muhtevaya, yani içeriğe önem vererek insandan öncelikle temiz ve güzel olmasını istemiştir (el-Mâide 5/4-5, el-A'râf 7/31, 160). Bunun için her insan şahsi hayatında kılık, kıyafetiyle daima temiz, düzenli, sade ve güzel giyinmeye dikkat etmelidir. Saç-sakal da kılık ve kıyafetin bir parçası olarak değerlendirildiğinden bunların öncelikle temizliği, bakımlı oluşu önem kazanır.

Kılık-kıyafetin şekli, çizgisi konusunda ise Hz. Muhammed (sas), Müslümanların birlik ve bütünlük içinde olmalarını tavsiye eder. Çünkü; Müslümanların kimlik ve izzet sahibi olmaları, kendilerine olan güvenin sağlanması, emanet aldıkları kültür, örf ve geleneklerin sağlıklı bir şekilde yaşatılması ve dış etkenlere karşı dayanıklı olabilmeleri için bu gereklidir. Saç, sakal, bıyık, giyim-kuşamdan; düğün, eğlence, sanat, şehirleşme ve aile düzenine kadar hepsi "sosyal şahsiyet"in birer "olumlu unsur"udur. Bu itibarla Müslüman kimliğini oluşturan unsurlara önem vermelidir.

İslâm dini, saçı konu eden bir emir, bir yasak getirmemiştir. Hz. Muhammed'in (sas) hayatında saç konusundaki uygulamasına bakacak olursak, Hz Peygamber'in genelde saçını omuzlarına dökülecek şekilde uzattığını, bazen de saçını kısalttığını görüyoruz. Bu konuda bize ışık tutan haberler kısaca şöyle:

Ebû Tâlib'in kızı Ümmü Hâni (ra), "Resûlullah (sas), Mekke'ye dört garidesi (saç örgüsü) olduğu halde girdi." demiştir.

Hz. Âişe, "Ben, Resûlullah (sas)'ın (saçını taradığımda) başının ortasından ikiye bölerek sağ ve sol tarafa salıverir, sonra perçemini alnının üstüne bırakırdım (veya perçemini de alnının sağ ve sol tarafından aşağıya salıverirdim)." demiştir.

Enes (ra), "Resûlullah (sas)'ın saçı recil (yani ne düz, ne de kıvırcık olup biraz kıvrık) bir saç idi, kulakları ile omuzları arasına kadar (uzun) idi." demiştir.

Vâil bin Hucr (ra), "Peygamber (sas) beni, uzun saçım olduğu halde gördü ve 'uğursuzluktur, uğursuzluktur' (devamlı şerdir, devamlı şerdir) buyurdu. Ben de hemen gidip saçımı aldım (kestim).

Sonra Peygamber (sas) beni gördü ve 'Ben (o sözümle) seni kastetmedim. Bununla beraber bu (saç kesmek) daha güzeldir.' buyurdu." demiştir (Sünen-i İbn-i Mâce Ter. Libâs, c.9, s.413-418).

Hz. Peygamber'imizin saçını genellikle omuzlarını geçmeyecek kadar uzattığı bilinmekle beraber, klâsik dönem İslâm bilginleri, Peygamber'imizin sakal sünnetine gösterdikleri titiz yaklaşımı bu konu için de göstermemişlerdir. Çünkü Hz Peygamber'in saç şeklini örfî karakterde bir davranış ve kişisel bir tercih olarak değerlendirmişlerdir. Bir gerçek de; uzun saç özel bakım ve itina ister, ayrıca günlük hayat içindeyken sahibini meşgul ederek dikkatin dağılmasına sebep odur. Bu sebeple, genelde ciddi görüntüye, profile sahip olmak isteyen erkekler tarafından uzun saç tercih edilmemiştir. Zamanla kısa saç erkek için bir adet halini almıştır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki; saçını uzatmak isteyen Müslüman erkek, öncelikle saçının temiz ve bakımlı olmasına riayet etmelidir. Ayrıca; çevresinin görüşlerini de alarak kendine yakışan şekli tercih ederse her bakımdan isabetli ve memnuniyet verici olur. Saçların şekli konusunda dikkat edilmesi gereken bir diğer husus da erkeklerin kadınlara, kadınların da erkeklere benzememesi hususudur.

Yüce Allah, şekil ve suretten ziyade mâna ve muhtevaya, yani içeriğe önem vererek insandan öncelikle temiz ve güzel olmasını istemiştir. (el-Mâide 5/4-5, el-A'râf 7/31, 160)

Dünyaya bakışımız sahabe gibi, terk edişimiz de "kalp"le olmalı. Yoksa, dünyadan el etek çekerek değil.

■ **ÖMER SEVİNÇGÜL**

Bir lokma bir hırka...

"Dünya fani... Malın da, mülkün de sonunda elinden alınacak... Hayatın sönmeye mahkum bir şûle... Ömrün hızla tükeniyor... Sevdiklerin seni bırakıp gidiyor... Ya da sen onları bırakmak zorunda kalıyorsun, kalacaksın... Öyleyse dünyaya, sana verilen geçici şeylere bel bağlamak akıl kârı değil... Bırak dünyayı... Çekil köşene, çalışıp da ne yapacaksın... 'Dünya kâfirin cenneti, mü'minin cehennemi' denmemiş mi? Sonsuz bir mutluluk seni bekliyor, dünya başkalarının olsun, ne gam! Önünde günlük nevalen, sırtında da seni örtecek bir elbisen oldu mu senden iyisi yok..."

"Bir lokma bir hırka" felsefesi yaklaşık olarak bu... Özünde doğru tespitler barındırıyor. Evet, kâfirin "cenneti"dir bu dünya; ama cehennemine kıyasla! Çünkü, ebedi bir azaba gidiyor o... Mü'minin bir anlamda "cehennemi"dir dünya; fakat asıl cennetine göre kıyaslarsak... Yoksa, inanan insan miskin olsun, tembellik etsin de zillet ve fakirlik cehhenneminde azap çeksin demiyor Efendimiz (sas)...

Mü'min, dünyayı "kesben" yani çalışma, üretme, evlenip çoluk çocuğa karışma, insanlar içinde faaliyette bulunma yönüyle değil "kalben" terk edecek... Yani normal hayatını yaşayacak, helal olanın peşinde koşacak, toplumun içinde olacak, faydalı işlerini sürdürecek; ama bunları yaparken kalbini bağlamayacak, dünyaya "beş para" ehemmiyet vermeyecek. Halk içinde Hakk (cc) ile olacak... Çalışacak, çabalayacak, ilimde, sanatta, ticarette, tarımda, kısacası her alanda ileriye gidecek; ama gönlünü kaptırmayacak bunlara... Elindekileri Allah ile olan ilişkisine engel yapmayacak... Parayı kasada, makamı masada bırakacak, imkanı varsa villayı arsada bırakacak, kalbine koymayacak bunları...

Sahabeler hayatın içindeydi

Sahabeler en güzel örnek değil mi bize? Her alanda aktif görev almışlardır... Ama bu çalışmaları onların seçkin birer mü'min olmalarına engel değildi... Evlendiler, baba oldular, anne oldular, sorumluluklar aldılar... İşlerinde adil davrandılar, hangi alana girdilerse örneklik ettiler...

"Bir lokma bir hırka" düşüncesi birilerinin yanlış algısıdır. İnanan insan, dünyanın imarı için çalışır, her işin en adil biçimde nasıl yapılması gerektiğini uygulayarak gösterir... Allah rızası için, O'nu memnun etmek adına yapar her ne yaparsa... Çalışmayı da bir ibadet kabul eder... Rızkını aramak, insanlara faydalı olmak için çabalamak, adalet için mücadele etmek de Kur'an'ımızın emri... "Gemisini kurtaran kaptan" misali yalnız kendini düşünemez mü'min, "bana dokunmayan bin yaşasın!" diyemez... Anlıyoruz ki, mü'min aktif görev almak zorunda...

